

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Протокол № 7 від 11.06.2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЕВООБРОБНОГО ВИРОБНИЦТВА»**

Галузь знань: 18 «Виробництво та технології»

Спеціальність: 187 «Деревообробні та меблеві технології»

Освітня програма: «Деревообробні та меблеві технології» першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти

ННІ Лісового і садово-паркового господарства

Розробники: доц., к.с.-г.н. О.П. Бала, доц., к.с.-г.н. А.Г. Лащенко

Київ – 2025р.

Опис навчальної дисципліни
«Організація деревообробного виробництва»
(вибіркова дисципліна за спеціальністю)

Жорсткі умови на ринку праці вимагають від випускників навчальних закладів не лише глибоких спеціальних знань із професійно-орієнтованих дисциплін та дисциплін економічного профілю, а й умілого їхнього застосування до конкретних виробничих ситуацій.

Вивчення курсу «Організація деревообробного виробництва» спрямоване на набуття відповідних умінь і навиків.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	187 – «Деревообробні та меблеві технології»	
Освітня програма	Деревообробні та меблеві технології	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів	4,0	
Кількість змістовних модулів	2	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	повний (скорочений) термін	заочна форма
	очна форма навчання	
Курс	4 (3)	5
Семестр	8 (6)	8
Лекційні заняття	26 год	6 год
Практичні заняття	26 год	6 год
Семінарські заняття		
Самостійна робота	68 год	108 год
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	4 год	–

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета. Ринкові механізми господарювання передбачають пошук та використання нових джерел і організаційних методів ефективної діяльності підприємств. Важлива роль у цьому належить організації виробництва насамперед тому, що вона не потребує істотних капітальних вкладень, трудовитрат, але при цьому є засобом інтеграції усіх чинників економічного розвитку.

Підготовка високопрофесійних кадрів, які володіли б комплексом знань з питань передових, ефективних форм і методів організації та управління деревообробними підприємствами, сформованих за допомогою спеціальної теоретичної та практичної підготовки з організації виробництва.

Навчальний процес передбачає проведення лекційних, практичних (у разі використання у навчальному процесу програмної оболонки Moodle практичні заняття доцільно організовувати у виді лабораторних занять) і самостійних занять.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі деревообробних та меблевих технологій.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК02. Здатність організувати роботу колективу виробничого підрозділу (дільниці, цеху), її планування, матеріальне та інформаційне забезпечення.

СК07. Здатність обґрунтовувати вибір та визначати витрати сировини і матеріалів у виробництві пилопродукції, обґрунтовувати та розробляти технологічні процеси лісопиляльно-деревообробного виробництва.

СК08. Здатність обґрунтовувати вибір та визначати витрати сировини і матеріалів, обґрунтовувати та розробляти технологічні процеси виробництва струганого та лущеного шпону, фанерної продукції, деревинних плит та інших деревинних композитів.

СК09. Здатність обґрунтовано вибирати технологію сушіння пиломатеріалів, заготовок, шпону та подрібненої деревини, а також технологічне обладнання для ведення процесу сушіння.

СК10. Здатність проектувати і конструювати вироби з деревини і меблі та розробляти відповідну конструкторсько-технологічну документацію, вибирати та розраховувати витрати деревини, деревинних та інших матеріалів для

виготовлення виробів з деревини та меблевих виробів, обґрунтувати та розробляти технологічні процеси їхнього виробництва.

СК13. Здатність аналізувати і розраховувати економічну ефективність існуючих та розроблених технологічних процесів деревообробки, виробів з деревини та меблів; узагальнювати результати виробничо-господарської діяльності підрозділу, розробляти ефективну бізнес-модель щодо започаткування підприємницької діяльності у сфері виробництва продукції і технологій деревообробки та виготовлення виробів з деревини та меблів.

Програмні результати навчання:

ПРН07. Оцінювати економічні, культурні, соціальні та етичні наслідки професійної діяльності.

ПРН08. Мати поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання проблем і задач деревообробних та меблевих виробництв.

ПРН11. Організувати та керувати роботою первинного виробничого або проектного підрозділу.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні лекцій-ні ¹	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	пр.	с.р.		л	пр.	с.р.
Змістовний модуль 1. Основні поняття організації деревообробного виробництва									
Тема 1. Організація деревообробного виробництва як прикладна економічна дисципліна	1	6	2	-	4	6	0,5	-	5,5
Тема 2. Деревообробні підприємства	2	10	2	-	8	10	0,5	-	9,5
Тема 3. Організація використання обладнання та виробничої потужності	3	10	2	4	4	10	0,5	1	8,5
Тема 4. Організація використання предметів праці	4	12	2	4	6	12	0,5	1	10,5
Тема 5. Технічне нормування (Ч.1.: проектування норм)	5-6	22	6	4	12	22	1	1	20
Разом за змістовним модулем 1	–	60	14	12	34	60	3	3	54
Змістовний модуль 2. Організація основних господарських процесів деревообробного виробництва									
Тема 5. Технічне нормування (Ч.2.: визначення норм)	7-8	18	2	8	8	18	0,5	1	16,5
Тема 6. Організація праці	9	8	2	-	6	8			8
Тема 7. Оплата праці	10	14	2	6	6	14	1	2	11
Тема 8. Організація інноваційної діяльності та процесу підготовки виробництва	11	6	2	-	4	6	0,5	-	5,5
Тема 9. Управління якістю продукції та організація технічного контролю	12	7	2	-	5	7	0,5	-	6,5
Тема 10. Організація роботи допоміжного, обслуговуючого виробництва та комерційної діяльності	13	7	2	-	5	7	0,5	-	6,5
Разом за змістовним модулем 2	–	60	12	14	34	60	3	3	54
Усього годин	–	120	26	26	68	120	6	6	108

¹ Практичні заняття проводяться щотижня за визначеними темами у п. 4, самостійна робота - як опрацювання під час підготовки до занять та описові і розрахункові роботи за завданнями.

3. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми лекційного заняття	Кількість годин
1	Організація деревообробного виробництва як прикладна економічна дисципліна	2
2	Деревообробні підприємства	2
3	Організація використання обладнання та виробничої потужності	2
4	Організація використання предметів праці	2
5	Технічне нормування	8
6	Організація праці	2
7	Оплата праці	2
8	Організація інноваційної діяльності та процесу підготовки виробництва	2
9	Управління якістю продукції та організація технічного контролю	2
10	Організація роботи допоміжного, обслуговуючого виробництва та комерційної діяльності	2
Всього		26

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація використання засобів виробництва на деревообробних підприємствах	4
2	Організація використання оборотних фондів на деревообробних підприємствах	4
3	Організація технічного нормування праці: - проектування нормативного балансу робочої зміни на основі фотографії робочого дня; - визначення норм виробітку на основі даних фотохронометражу	2 2
4	Організація технічного нормування праці (визначення норм виробітку аналітично-розрахунковим методом)	2
5	Організація технічного нормування праці (визначення середніх норм виробітку)	2
6	Організація технічного нормування праці (визначення норм виробітку і планової продуктивності праці за типовими нормативними довідниками)	4
7	Оплата праці (розрахунок заробітної плати бригаді деревообробного цеху)	4
8	Оплата праці (документальне оформлення розрахунків з оплати праці у деревообробному виробництві)	2
Всього		26

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація управління деревообробними підприємствами	16
2	Організація використання сировини на д/о підприємствах	16
3	Розробка елементів розділу колективного договору деревообробного підприємства	18
4	Сертифікація ланцюжка постачання деревини	18
Всього		68

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- захист практичних робіт.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Основні поняття організації деревообробного виробництва		
Практична робота №1 «Організація використання засобів виробництва на деревообробних підприємствах»	ПРН 7; 8; 11. Знати значення і завдання організації виробництва в умовах ринкової економіки.	10
Практична робота №2 «Організація використання оборотних фондів на деревообробних підприємствах»	Сутність організації виробництва. Знати склад і структуру виробництва деревообробних підприємств. Типи виробництв, показники, що їх характеризують.	5
Практична робота №3.1-3.4 «Проектування нормативного балансу робочої зміни на основі фотографії робочого дня», №3.5 «Визначення норм виробітку на основі даних фотохронометражу»	Структуру управління підприємством. Принципи організації виробництва. Знати організаційні основи використання засобів виробництва.	5 10
Самостійна робота №1 «Організація управління деревообробними підприємствами»	Вміти визначати виробничі потужності деревообробних підприємств. Розрізняти вплив екстенсивних та інтенсивних чинників на продуктивність обладнання.	5
Самостійна робота №2 «Організація закупівлі сировини деревообробними підприємствами через участь в аукціонах з продажу необробленої деревини»	Знати суть та класифікацію предметів праці. Вміти складати баланс використання сировини на деревообробних підприємствах. Нормувати сировину і матеріали. Розрізняти стадії переробки деревини на лісопильно-деревообробних та фанерних підприємствах. Застосовувати норми і нормативи. Організація обліку і контролю витрат матеріальних ресурсів.	15
Модульний тест №1	Знати та розуміти завдання і значення технічного нормування. Види нормативів і норм в організації нормування. Методи технічного нормування. Нормоутворювальні фактори на різних типах деревообробних верстатів. Вміти аналізувати робочий час. Застосовувати проведення нормативних робіт. Методи вивчення затрат робочого часу. Застосовувати методику проведення спостережень і первинний обробіток результатів. Проектувати раціональний баланс зміни. Розраховувати норми часу і норми виробітку.	50
Разом за модулем 1		100

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Змістовий модуль 2. Організація основних господарських процесів деревообробного виробництва		
Практична робота №3.6 «Визначення норм виробітку аналітично-розрахунковим методом»	Знати поняття про працю, юридичні основи її організації. Колективний та трудовий договори.	5
Практична робота №3.7 «Визначення норм виробітку і планової продуктивності праці за типовими нормативними довідниками»	Продуктивність праці та фактори, що на неї впливають. Розуміти та розрізнити форми організації праці. Їхній зв'язок з технікою і технологією виробництва.	10
Практична робота №3.8 «Визначення середніх норм виробітку»	Знати поняття заробітної плати, тарифної система, що діє в деревообробній галузі. Елементи тарифної системи.	5
Практична робота №4 «Організація та оплата праці»	Застосовувати особливості тарифікації праці робітників, керівників, професіоналів і фахівців. Форм і систем оплати в різних умовах.	10
Самостійна робота №3 «Розробка елементів розділу колективного договору деревообробного підприємства»	Розуміти умови преміювання працівників.	10
Самостійна робота № 4 «Сертифікація ланцюжка постачання деревини»	Знати про удосконалення техніки та технології виробництва. Суть, основні завдання та характеристика окремих стадій підготовки виробництва. Аналізувати стадії та етапи підготовки виробництва. Розрізнити та використовувати система підготовки меблевого виробництва.	10
Модульний тест №2	Знати поняття про якість продукції. Заходи по її забезпеченню. Аналізувати фактори, що визначають якість продукції і утворюють систему управління нею. Знати про сертифікацію виробництва і продукції. Розрізнити функції технічного контролю. Знати про допоміжне і обслуговуюче виробництво. Розуміти організацію та нормування роботи ремонтного та інструментального господарств. Розрізнити види комерційної діяльності в деревообробці.	50
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1+M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Іспит	30	
Разом за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{Іспит}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	іспит
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). За відсутності таких причин перескладання модулю (наприклад на вищу оцінку) відбувається тільки шляхом усного опитування студента.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Практичні роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним планом затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем або в он-лайн формі. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються студентами в лабораторії кафедри (або в он-лайн формі за погодженням із директором інституту).

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Організація деревообробного виробництва: робочий зошит для виконання лабораторних робіт для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» денної форми навчання напряму підготовки 6.051801 – «Деревооброблювальні технології» та спеціальності 187 – «Деревообробні та меблеві технології» / Оборська А. Е., Кравець П. В., Василюшин Р. Д., Домашовець Г. С. // НУБіП України. К.: „ЦП „Компрінт”, 2019. 37 с.

2. Організація деревообробного виробництва: робочий зошит для виконання практичних робіт для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» заочної форми навчання напряму підготовки 6.051801 – «Деревооброблювальні технології» та спеціальності 187 – «Деревообробні та меблеві технології» / Оборська А. Е., Кравець П. В., Василюшин Р. Д., Домашовець Г. С. // НУБіП України. К.: „ЦП „Компрінт”, 2019. 26 с.

3. Оборська А. Е., Бала О. П. Організація деревообробного виробництва. Методичні рекомендації для виконання лабораторних робіт студентами освітнього ступеня «Бакалавр» денної форми навчання за спеціальністю 187 «Деревообробні та меблеві технології». К.: ЦП “Компрінт”, 2020. 60 с.

4. Бала О.П., Оборська А.Е. Організація деревообробного виробництва : конспект лекцій для студентів спеціальності 187 «Деревообробні та меблеві технології». К. : ЦП “Компрінт”, 2020. 128 с.

5. Бала О. П., Оборська А. Е. Організація деревообробного виробництва. Навчально-методичний посібник. для студентів очної (денної) форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 187 «Деревообробні та меблеві технології» К. : ЦП “Компрінт”, 2021. 187 с.

6. Електронний навчальний курс з дисципліни «Основи обліку і аудиту на деревообробних підприємствах» Навчально-інформаційний портал ННІ лісового і садово-паркового господарства режим доступу: <http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2250>

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні друковані джерела

1. Організація виробництва: підручник / за ред. А. І. Яковлева, С. П. Сударкіної, М. І. Ларки. Харків: НТУ «ХП», 2016. 436 с.

2. Кіндрат Р. Я. Організація виробництва деревообробних підприємств. [навчальний посібник]. Львів: Видавничий дім „Панорама”, 2002. 135 с.

Додаткові друковані джерела

1. Носовський Т. А., Мацюк Р. І., Маслій В. В. Технологія лісопильно-деревообробних виробництв: [Навчальний посібник]. К.: НМКВО, 1993. 196 с.

2. Сенько Є. І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства: [навч. посіб]. К.: Знання, 2012. 487 с.

3. Терещенко В. І. Організація і управління: Досвід США. К.: Т-во «Знання» УРСР, 1990. 48 с.

Інтернет джерела

1. Derevo-info – інформаційний портал деревообробної галузі. Режим доступу: <http://www.derevo.info/>.
2. Кодекс законів про працю України. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
3. Генеральна угода про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001120-19#Text>.
4. Міжгалузева угода у сферах машинобудування, металообробки, електротехніки, радіоелектроніки, приладобудування, суднобудування, деревообробної та паперової, легкої та текстильної промисловості України. Режим доступу: <https://www.msp.gov.ua/files/ugody/gal/5.pdf>